Spravodajca Univerzity Mateja Bela
v Banskej Bystrici

Universitas Matthiae Belii

ERUDITIO MORES FUTURUM

Ročník 19 | január – február 2013 | Číslo 3

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici usporiadala 13. Univerzitný bál

Dňa 25. januára 2013 sa konal už XIII. Univerzitný bál, ktorý sa stal spoločenskou udalosťou otvorenia plesovej sezóny v Banskej Bystrici. Pri hodnotení možno konštatovať veľký úspech a spokojnosť hostí. Bohatý program dával dostatok priestoru na zábavu a príjemné spoločenské odreagovanie sa. Tradičné momenty otvorenia bálu pani rektorkou Beatou Kosovou a následným úvodným tancom, overený priestor hotelu Dixon a moderátor Ján Snopko spestrili výlučne banskobystrickí umelci. Organizačne a hostiteľsky sa na realizácii podieľal Univerzitný folklórny súbor Mladosť, do tanca hrali Slovak tango, ľudová hudba Viliama Didiáša s virtuóznym cimbalistom Martinom Budinským a skvelá poprocková kapela Katedry hudobnej kultúry Pedagogickej fakulty UMB pod vedením Libora Fridmana a kapelníka Juraja Haška. Skvelá a capella formácia Otto voce, kde účinkujú aj naši študenti pod vedením Miroslavy Matisovej, predznamenala vysoký štandard programu, ktorého vrcholom bola univerzálna spevácka osobnosť Michaela Kukurová. Od popu, cez muzikál k opernej árii previedla hostí k symbolickému finále programu, inšpirovaného dominantným motívom plesu, a to maskou, originálne dozdobenou škraboškou. Bál pokračoval Fantómom opery a parafrázou na časť Masquerade v podaní skvelých tanečníkov UFS Mladosť a Sfinx. Vizuál plesu, ktorého autorom je Lukáš Matejka (fotogaléria je k nahliadnutiu na www.umbbal.sk). Výborná zábava pokračovala až do ranných hodín a už teraz sa tešíme na XIV. Univerzitný bál, ktorý sa bude konať 31. januára 2014. Za podporu ďakujeme všetkým, ktorí sa prišli zabaviť a predovšetkým predsedovi Správnej rady UMB Ivanovi Saktorovi, partnerom GAMO, a. s., PDP, s. r. o. – uskutočňovanie stavieb a ich zmien, Exima, s. r. o., reklamným partnerom a organizátorom.

Martin Urban
režisér XIII. Univerzitného bálu

Nazrite aj Vy do atmosféry bálu...

JUBILUJÚCE OSOBNOSTI

Jubilant profesor Imrich Sedlák

Dňa 21. januára 2013 sa dožíva významného životného jubilea – osemdesiatky – popredný literárny vedec, slovakista, vysokoškolský pedagóg, muzeológ, nosná osobnosť Matice slovenskej – **prof. PhDr. Imrich Sedlák, CSc.** V rokoch 1998 – 2006 pôsobil na **Filologickej fakulte** (ako vedúci Katedry slovakistiky a prodekan) a na **Fakulte humanitných vied** Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici.

Profesor I. Sedlák vo svojom literárnohistorickom bádaní venuje osobitnú pozornosť najmä výskumu národno-politických a kultúrno-spoločenských súvislostí v období literárneho romantizmu. Je autorom viacerých monografií *(Z literárneho života východného Slovenska,* 1960, *Strieborný vek* 1970, ktorá prezentuje historické a literárno-kultúrne aktivity na východnom Slovensku, 2. vydanie pod názvom *V letokruhoch národa,* 1997, nadväzujúca monografia *V čierťažiach búrok,* 2001, zameraná na obdobie rokov 1848 – 1918, *Svitanie na východe,* 2008, *Pavol Horov – ponorný básnik,* 1990 a i.). Je tiež zostavovateľom a redaktorom viacerých zborníkov, napr. *Nové obzory* (1959 – 1972), *Literárno-múzejný letopis* (1980 – 1999), *Preklad a tlmočenie* (1998 – 2007) a i., spoluautorom a vedúcim autorského kolektívu viacerých diel – za všetky spomeňme *Dejiny slovenskej literatúry I a II.* Na Filologickej fakulte UMB sa spolupodieľal na organizovaní medzinárodných vedeckých konferencií, najmä *Preklad a tlmočenie (1 – 7) a Analytické sondy do textu (1 – 2).* V roku 2011 vydal dielo *Päťdesiat rokov v slovenskom národnom živote,* v ktorom zhodnotil svoju doterajšiu národnú, literárnovednú a pedagogickú činnosť.

Profesor Sedlák (druhý vpravo) pri prezentácii publikácie Dejiny slovenskej literatúry

Pán profesor, želáme Vám veľa pevného zdravia a tvorivých síl do ďalšej vedeckej práce!

PhDr. Ivan Šuša, Ph.D.
Fakulta humanitných vied UMB

NAŠI JUBILANTI

Viacerí zamestnanci univerzity oslávia v období mesiacov **január – február 2013** významné životné jubileum. V mene všetkých zamestnancov, študentov a priateľov univerzity im srdečne blahoželáme a do ďalších rokov prajeme všetko najlepšie, veľa pevného zdravia, šťastia a spokojnosti v osobnom i profesionálnom živote.

Redakčná rada

RNDr. Janka Raganová, PhD.
Prof. PhDr. ThDr. Imrich Peres, PhD.
Eva Patrášová
Zdenka Ivaničová
Anna Longauerová
Helena Giertlová
Prof. Dr. Wolfgang Schulze
Ing. Marta Slobodníková
Eva Hnatová, akad. mal.
Doc. RNDr. Vladimír Janiš, CSc.

PRÍSPEVKY ETICKEJ KOMISIE UMB

Lojalita ako výraz etického postoja

Problém lojality má mnoho aspektov a výkladových rovín. Rozsiahla odborná literatúra dospela k vymedzeniu jej základných atribútov a ponúka návody na jej riešenie v súčasnosti. Dôležitejšie ako hľadanie správnej definície je zhodný názor odborníkov, že lojalita tvorí esenciálnu stránku každej modernej inštitúcie, je predpokladom jej integrity, má vplyv na výkonnosť, pracovný komfort a úspešnosť organizácie v dynamickej súčasnosti. Spája sa s konkurenčnou výhodou a pridanou hodnotou každej organizácie. Aj preto si myslíme, že na rozdiel od deklaratívnych a formálno-právnych prístupov má tento postoj stále viac morálnu povahu a je nutné hodnotiť lojalitu skôr etickými nástrojmi. To platí aj pre univerzitné prostredie obzvlášť v období, kedy sa profesionálna reputácia a úspešnosť stávajú rozhodujúcimi kritériami ich hodnotenia. Názorové odlišnosti na jej vnímanie a uplatňovanie na univerzite naznačujú, že je nutné hľadať v tejto otázke širší konsenzus.

Platná legislatíva síce vytvára rámec pre jej posudzovanie, ale neraz pri jej uplatňovaní a presadzovaní narážame na množstvo ťažkostí a hlbšie morálne kolízie. Preto si myslíme, že významnú úlohu pre posudzovanie etického kreditu akademickej lojality môže zohrať náš spoločný regulatívny dokument – *Etický kódex zamestnanca UMB*. Etická komisia ako poradný orgán rektorky UMB v Banskej Bystrici má záujem aj v budúcnosti napomáhať v riešení tohto citlivého problému na našej univerzite.

Etický kódex zamestnanca UMB bol schválený ako vnútroorganizačný normatívny dokument, ktorý vychádza z akademických štandardov, etických princípov a osvedčených aplikačných postupov. Vystupuje ako platný etický rámec pre (seba)hodnotenie a konanie zamestnanca na našej univerzite a pre posudzovanie jeho morálneho kreditu. Vychádzame z toho, že lojalita predstavuje maximálnu angažovanosť v prospech organizácie. Je založená na slušnom, otvorenom a korektnom

profesionálnom prístupe k organizácii aj jej jednotlivcom. Toto chápanie je premietnuté aj v samotnom Etickom kódexe zamestnanca UMB do podoby morálnych špecifických požiadaviek, ktoré sú prezentované v častiach: Tradícia, Zákonnosť, Excelentnosť a Dobré meno.

V intenciách tohto normatívneho dokumentu by mal zamestnanec preukazovať vysoký stupeň spolupatričnosti a aktívne sa zúčastňovať univerzitného života. Mal by konať vždy v jej prospech a vykazovať maximálnu mieru tolerantnosti a slušnosti. Podľa prijatého kódexu by sa mal zdržať konania, ktoré by mohlo viesť ku konfliktu záujmov univerzity s osobnými záujmami zamestnancov. Zamestnanec by nemal znevažovať dobré meno univerzity, ale mal by sa snažiť prispievať ku kvalite svojho pracoviska, jeho výskumných zámerov apod. Tieto požiadavky tvoria dôležité východisko pre samotnú etickú komisiu pri posudzovaní a riešení problémových situácií spojených s lojalitou na UMB.

Etická komisia si uvedomuje dve problémové stránky lojálneho správania. Prvá je spojená skôr so zvládaním problémov pasívneho alebo laxného správania zamestnancov, teda s tým, že vedúci pracovísk často neriešia problémy s tými, čo „sa vezú“. Druhá, často opomínaná, stránka lojality je spojená s jej aktívnou podporou. Motivácia lojálneho správania je minimálne tak dôležitá ako aj jeho kritické posúdenie. Preto etická komisia bude iniciovať a podporovať tie formy, ktoré sú zamerané na oceňovanie lojálneho správania sa zamestnancov. Aktívnu etickú politiku by sme mali správne realizovať tak, aby lojálne správanie bolo vyzdvihované a podporované, inak stratí na význame a svojom morálnom kredite. Lojálne správanie by sa malo stať samozrejmou súčasťou kritérií pri prijímaní a hodnotení zamestnanca, v konkurzoch, pri udeľovaní ocenení, pri referenciách a pod. Tento systém môže umocniť aj vernostný model alebo systém rôznych benefitov. Za vzory lojality môžeme považovať mnohé pedagogické osobnosti, ktoré dlhodobo pôsobili na našej vysokej škole a posilnili jej vedecké renomé. Pomenovanie reprezentatívnych miestností univerzity by sa mohlo stať výrazom ich morálneho ocenenia, ale aj pre vytváranie jej vzorov a tradície. Existuje rad ďalších modelov podporovania lojálnych osobností z pedagogického aj nepedagogického prostredia. Pasívny model založený len na deklarovaní a právnej respektabilite je spravidla málo motivačný. V kontexte Etického kódexu zamestnanca UMB je dôležité, že lojalita nie je jednoducho napĺňaním jej právneho či formálneho rámca, ale je spojená s konaním, ktorým nepoškodzuje dobré meno univerzity, podporuje dobrú prax, koná zodpovedne a profesionálne, čím prispieva ku kvalite pracoviska.

prof. PhDr. Pavel Fobel, PhD.
Etická komisia UMB

Médiá o nás

Dátum	Periodikum	Príspevok	Obsah
28.11.2012	TASR	Na trhu práce je väčší záujem o absolventov univerzít, ktoré sa venujú výskumu	Medzi školy, ktorých nezamestnanosť absolventov dlhodobo rastie, patria hlavne orientované na spoločenské a humanitné odbory, ako je napríklad UMB v BB, UKF v Nitre a UCM v Trnave.
1.12.2012	ECHO Świdwina	Rada naukowa tner w Banskiej	Stretnutie redakčného tímu štvrťročníka "The New Educational Review". Hostiteľ stretnutia bol dekan PF UMB Vojtech Korim.
1.12.2012	ECHO Świdwina	Medal dla prezesa	Hlavný redaktor "The New Educational Review" prof. Stanislaw Juszczyk bol ocenený medailou UMB.
1.12.2012	ECHO Świdwina	Jubileusz Universytetu Mateja Bela	Stretnutie rektorky UMB a redakčnej rady a vydavateľa periodika "The New Educational Review" na recepcii osláv 20. výročia UMB.
4.12.2012	TASR	Víťazi 8. ročníka súťaže Študentská osobnosť Slovenska prevzali dnes ceny	Medzi ocenenými v súťaži Študentská osobnosť Slovenska sú Matúš Dirbák (FPV UMB) a Danka Barteková (FPVaMV UMB).
4.1.2013	Aktuality SK – internetové noviny	Najhoršie a najlepšie vysoké školy na Slovensku	Hodnotenie vysokých škôl v SR podľa Akademickej rankingovej a ratingovej agentúry (ARRA).
11.1.2013	SME	UMB v Banskej Bystrici ukončila dva veľké projekty, začína s tretím	UMB v BB v decembri 2012 ukončila práce na dvoch projektoch štrukturálnych fondov EÚ, v rámci ktorých išlo o modernizáciu IKT a rekonštrukciu objektov UMB vrátane výmeny okien.
20.1.2013	zv-podujatia.com	UFS Mladosť si zaspieval a zakrepčil vo Zvolene	Slávnostný program UFS Mladosť v Dome kultúry.

Ing. Marián Lihan
referát marketingovej komunikácie R UMB

PRÍSPEVKY FAKÚLT

Spomienka na doc. RNDr. Jána Krajča, CSc.

„Dospelé pohľady, dospelé vety, už nič viac nebude tak ako predtým...“

Tieto slová vložil doc. RNDr. Ján Krajčo, CSc. (Katedra fyziky Fakulty prírodných vied UMB) do textu pozvánky na oslavu svojich šesťdesiatin v roku 1998. Naplnili sa 30. decembra 2012, keď život nášho kolegu ukončila ťažká choroba. Želania všetkého dobrého do nového roku sa tak na Katedre fyziky spojili so želaním „Odpočinutie večné daj mu, Pane...“.

V pracovni (1975)

Na poste vedúceho katedry (1992)

Oslava šesťdesiatin (1998)

Správa o úmrtí doc. Krajča sa na fakulte objavila v čase, keď väčšina z nás ešte dovolenkovala. Dovoľte preto pár slovami a fotografiami pripomenúť osobnosť nášho kolegu, ktorý celý svoj tvorivý život venoval príprave učiteľov fyziky a rozvoju fyzikálnej vedy.

Ján Krajčo sa narodil 5. 11. 1938 v Ostraticiach. Vysokoškolské štúdium ukončil na Prírodovedeckej fakulte UK v Bratislave (1961), kde neskôr obhájil aj rigoróznu prácu a získal titul RNDr. Už v roku 1963 nastúpil na Pedagogický inštitút v Banskej Bystrici – inštitúciu, ktorá bola predchodkyňou budúcej Pedagogickej fakulty i dnešnej Fakulty prírodných vied UMB. V roku 1985 úspešne ukončil ašpirantúru na SAV v Bratislave obhájením kandidátskej dizertačnej práce s názvom „Zdokonalenie metódy krátkodobej prognózy znečistenia ovzdušia pre Bratislavu“, ktorá mala veľký význam pre prax. Habilitoval sa na domácej fakulte v roku 1992 prácou „Synoptické prvky o krátkodobej prognóze znečistenia ovzdušia“.

Na katedre fyziky pracoval do roku 2008, teda 45 rokov. Prednášal atómovú a kvantovú fyziku a týmto disciplínam sa venoval aj vo svojej vedeckej a publikačnej činnosti. Napísal skriptá pre podporu výučby prednášaných predmetov a s veľkým zanietením vybudoval praktikum atómovej fyziky, pre ktoré vytvoril súbor praktických cvičení. Podieľal sa aj na tvorbe učebných pomôcok pre túto náročnú oblasť fyziky.

Vo svojej odbornej práci sa zameriaval na problémy znečistenia životného prostredia, najmä rádioaktívnymi látkami. K jeho odborným záujmom patrila i astronómia a história fyziky.

Ďalšiu svoju veľkú záľubu – fotografovanie – využil pri tvorbe didaktických programov pre výučbu, ako aj pri vedení fotografického a filmového krúžku študentov a rozvíjaní ich zručností v tejto oblasti aj vedením prác ŠVOUČ.

Dlhodobo sa venoval aj práci s mládežou talentovanou vo fyzike, najmä prostredníctvom svojej činnosti v rámci fyzikálnej olympiády.

Nadobudnuté skúsenosti využil vo viacerých významných akademických funkciách. Bol vedúcim katedry fyziky v období jej najväčšieho rozvoja v rokoch 1990 – 2001, členom akademického senátu fakulty (2000 – 2002) a prorektorom pre rozvoj a edičnú činnosť (1994 – 1996).

Prehliadka laboratória jadrovej fyziky s vietnamskou ministerkou školstva (1981)

Študentov učiteľstva fyziky viedol k pochopeniu, že fyzika je krásna svojou logikou a aby všetky teoretické vedomosti využili vo svojej ďalšej pedagogickej práci. U kolegov i študentov systema-

Prorektor pre rozvoj a edičnú činnosť (1994 – 1996)

Príprava katedrového guľáša (2004)

Na poste vedúceho Katedry fyziky (1992)

ticky budoval dobrý vzťah ku katedre aj podporou a aktívnou účasťou na rôznych mimoškolských aktivitách ako „fyzikársky guľáš“, „fyzikárska cechovica“, či tradičný volejbalový zápas študentov učiteľstva fyziky proti učiteľom, na ktorom patril k najlepším hráčom aj v zrelom veku.

Katedra fyziky bola pre Jána Krajča srdcovou záležitosťou. I po odchode do dôchodku často na katedru zavítal a zaujímal sa o aktuálne dianie, rád sa delil o svoje skúsenosti s mladšími kolegami. Živé kontakty udržiaval aj s bývalými študentmi a aj ako dôchodca sa snažil posilňovať ich familiárny vzťah ku katedre. Prítomnosť mnohých z nich na poslednej rozlúčke s doc. Krajčom dňa 3. januára 2013 jasne hovorila: „Ďakujeme, mali sme Vás radi“.

Česť jeho pamiatke!

Jana Raganová
Katedra fyziky FPV UMB

Samovzdelávacie stredisko pre odborné predmety v cudzích jazykoch začalo svoju činnosť

Projekt *Podpora výučby študijných programov v cudzích jazykoch, ITMS 26110230025 (projektová manažérka prof. Ing. Milota Vetráková, PhD.)* vstúpil do tretieho roku realizácie a v tejto etape sa úspešne naplnil zámer vybudovať samovzdelávacie stredisko pre štúdium odborných predmetov v cudzích jazykoch.

V rámci aktivity 3.1. *Rozvoj interkultúrnych komunikačných schopností v cudzom jazyku s*a zriadením samovzdelávacieho strediska podarilo vytvoriť priestor na podporu osvojovania si odborných vedomostí v cudzích jazykoch. Miestnosť pre toto stredisko sa nachádza v univerzitných priestoroch Centra vedy a výskumu v novej budove Ekonomickej fakulty UMB (Cesta na amfiteáter, 1. poschodie, číslo miestnosti 119). Je vybavené 16 počítačmi, videokonferenčnou technikou, elektronickými zdrojmi s online prístupmi a knižnicou.

Stredisko slúži študentom, doktorandom i učiteľom celej univerzity. Vytvára sa ním priestor na samostatné štúdium, zdokonaľovanie sa v jazykových zručnostiach a rozvoj vedomostí potrebných pre svoj študijný odbor (alebo predmet) v cudzom jazyku. Chod strediska zatiaľ zabezpečujú pedagógovia z Katedry odbornej jazykovej komunikácie Ekonomickej fakulty UMB a niekoľko doktorandov na báze dobrovoľnosti. V rámci pilotného overovania činnosti strediska boli v zimnom semestri 2012 – 2013 zaškolené skupiny študentov a učiteľov z EF, FHV a FPVaMV a v ďalšom semestri plánujeme oboznamovať ďalších študentov a učiteľov s vymoženosťami, ktoré toto centrum ponúka.

Ako stredisko funguje?

Do strediska môžu v čase otváracích hodín prísť všetci záujemcovia, ktorí si buď potrebujú vyhľadať informácie cez databázy, čítať vyhľadané pramene v cudzom jazyku pri písaní svojich seminárnych a záverečných prác, prípadne si aj vytlačiť vybrané materiály. Okrem toho sa predpokladá, že študenti a učitelia sa naučia postupne využívať možnosť samovzdelávania a sebazdokonaľovania v cudzom jazyku pomocou elektronických zdrojov, ktoré má stredisko k dispozícii:

1. prístupy do databáz *ebrary*, *Emerald* a *ProQuest*,
2. učebné materiály *Tell Me More* na CD v štyroch cudzích jazykoch (angličtina, nemčina, francúzština a španielčina),
3. online prístupy do učebných materiálov *Tell me More* v štyroch cudzích jazykoch,
4. *Macmillan Online Campus* na výučbu, samoštúdium a zdokonaľovanie sa v anglickom jazyku,
5. odborné publikácie, slovníky, knihy a časopisy.

Uvedené učebné materiály sa môžu využívať aj na priamu výučbu, testovanie a monitorovanie študentov, ak sa učitelia rozhodnú mať v stredisku pravidelné vyučovanie (a oboznámia sa s týmito produktmi vopred, resp. sa zaškolia vydavateľom).

Macmillan Online Campus predstavuje plne integrované učebné prostredie v najvyššej technickej kvalite, kde sa kombinuje tradičné učenie s online učením. Zabezpečuje prístup k bohatému obsahu potrebnému k štúdiu anglického jazyka vo všetkých jazykových zručnostiach. Dokonca je možné sa v tomto prostredí pripravovať na medzinárodne uznávané skúšky. Tento produkt poskytuje študentom – ak majú licencovaný prístup (stredisko môže poskytnúť 50 prístupových licencií) – flexibilitu v učení kedykoľvek a odkiaľkoľvek. Je to teda jeden z najsilnejších nástrojov regulácie učenia sa cudzieho jazyka, aký na UMB máme od renomovaného vydavateľstva.

Prístup je zakúpený na dobu trvania projektu (ešte na tri semestre, t. j. do letného semestra 2013 – 2014). Preto budeme radi, keď sa čo najefektívnejšie využije. Bližšie informácie o produkte sú na stránke vydavateľstva http://www.macmillanenglishcampus.com/ .

Pokiaľ ide o literatúru, boli zakúpené publikácie k študijným programom, ktoré sú zahrnuté do projektu (ekonómia, podnikanie, cestovný ruch a cudzie jazyky), ale v ďalšej etape, napr. v januári 2013 sa stredisko vybavuje ďalšími publikáciami podľa potreby riešiteľov projektu. Výzvy na návrhy publikácií, ako aj na zaškolenie do strediska sa pravidelne posielajú na jednotlivé fakulty, ale pre potreby vyučujúcich je treba na tieto výzvy reagovať.

Bližšie informácie o samovzdelávacom stredisku nájdete aktualizované na stránke UMB pod http://www.vzdelavanie.umb.sk/26110230025/index.php/samovzdelavacie-stredisko alebo na úvodnej stránke AIS-u pod *Diskusia: Samovzdelávacie stredisko* (tu sa uverejňujú aktuálne oznamy o otváracích hodinách). Informácie sú dostupné pre všetkých, ale s konkrétnymi otázkami a požiadavkami sa vždy môžete obrátiť na kontaktné osoby: Mgr. Ľubu Kubišovú (luba.kubisova@umb.sk), ktorá koordinuje činnosti v stredisku a PhDr. Annu Zelenkovú, PhD. (anna.zelenkova@umb.sk), koordinátorku aktivity.

Anna Zelenková
koordinátorka aktivity 3.1.

Európska únia
Európsky sociálny fond
Operačný program VZDELÁVANIE
Agentúra Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR pre štrukturálne fondy EÚ

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť/Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

CEEPUS – medzinárodná mobilitná sieť na Fakulte humanitných vied UMB www.ceepus.info

V januári 2007 ma Viedenská univerzita (kde som často na vedeckovýskumných pobytoch a kde mám veľmi dobré odborné kontakty) prizvala ako spolu garantku do medzinárodnej mobilitnej siete CEEPUS. Tým som zapojila aj našu univerzitu do projektu CEEPUS.

CEEPUS je výmenný stredoeurópsky program pre univerzitné štúdiá a vyznačuje sa nízkou byrokratickou náročnosťou (čo môžem potvrdiť). Naša konkrétna mobilitná sieť je CEEPUS III Network: AT 119 *eBologna for Translation Studies Programmes in Central and Eastern European Countries* – Bolonský systém a e-learning v translátorských študijných programoch v strednej a východnej Európe. Koordinátorom je Centrum translatológie Viedenskej univerzity Viedeň, partnermi sú Fakulta humanitných vied UMB Banská Bystrica, Palackého univerzita Olomouc, maďarské univerzity Nyíregyháza a Gödölö, Univerzita v Čiernej Hore (University of Montenegro), Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Skopje, rumunské univerzity v Iasi, Cluj-Napoca a Bukurešti a Univerzita v Belehrade. Sieť má za cieľ harmonizovať a zjednocovať študijné programy prekladateľsko-tlmočníckeho štúdia v rámci Bolonskej architektúry, ale aj rozvíjať a podporovať špecifické priority partnerských inštitúcií a favorizovať manažment kvality v translátorských študijných programoch.

Ceepus nie je Erasmus – je vysoko finančne dotovaný a umožňuje nemasovým, ale kvalitným spôsobom zahraničné študijné pobyty pre excelentných študentov. Naši študenti germanistiky majú samozrejme najväčší záujem o štúdium na Viedenskej univerzite vo Viedni, ale prihlásiť by sa mohli aj študenti iných cudzích jazykov na pobyty na partnerské univerzity vo vymenovaných krajinách. Štúdium v hlavnom meste Rakúska je pre študentov nesmierne obohacujúce. Naše študentky (teraz už absolventky) Mgr. Erika Kozová a Mgr. Silvia Pitáková napísali o svojom pobyte vo Viedni motivujúcu správu, ktorú som dala uverejniť v internetovom časopise EUROCAMPUS (december 2011, s. 28 – 29, http://www.eurocampus.sk/joomla/index.php/casopis), z ktorej odcitujem krátku časť: *„V Centre translatológie sme plnohodnotne strávili štyri mesiace nášho zahraničného štúdia. Ponuku študijných predmetov, ktorá bola vskutku bohatá, sme vedeli oceniť, pretože sme mali solídne základy z našej alma mater v Banskej*

Študentky z Čiernej Hory na konzultáciách u doc. Z. Dobríka

Bystrici. Zo začiatku sme nevedeli, čo skôr absolvovať. Mali sme pocit, že chceme všetko a naraz. Z množstva zaujímavých prednášok, seminárov či cvičení sme sa zapísali k vyučujúcim zvučných mien, akými sú hlavne Michèle Kaiser-Cooke alebo Klaus Kaindl, známi to autori odbornej literatúry, ktorú používame s vyučujúcimi na prednáškach i seminároch z translatológie. S nadšením sme všetko navštevovali, vychutnávali atmosféru na hodinách a tešili sa z cudzokrajných kolegov.“

V zimnom semestri akademického roka 2012 – 2013 sme do Viedne vyslali jednu študentku prekladateľstva a tlmočníctva a ďalšia študentka už bola Centrom translatológie a rakúskou agentúrou Ceepus akceptovaná na letný semester. Teší nás, že okrem outgoingových mobilít máme v súčasnosti aj tri incomingové študentky z partnerskej univerzity z Čiernej Hory na študijných pobytoch u nás, na Fakulte humanitných vied UMB. Monika Bulatovič, Anna Micovič a Tamara Popovič sa dokonca rozhodli predĺžiť si pobyt z jedného semestra na celý akademický rok a ich žiadosti už boli Národnou kanceláriou CEEPUS v Bratislave schválené, nakoľko sme ich mohli po prvom semestri odporučiť ako perspektívne a svedomité študentky. Mailom som dievčatám položila niekoľko otázok o ich zahraničnom štúdiu u nás. Z ich promptných odpovedí vyberám niekoľko zaujímavých názorov: Študentky sú v treťom ročníku a vidia v štúdiu germanistiky u nás kvalitatívne obohatenie svojho vzdelávania, lebo celá výučba prebieha v nemčine (v Čiernej Hore, ale napr. aj v Nemecku sa filológie tradične vyučujú v domácom jazyku, čiže celá rusistika v Nemecku je prednášaná po nemecky). Na učiteľoch si vážia profesionálny a ústretový prístup, vysokú odbornosť a technickú kompetenciu výučby s podporou moderných médií. Vybrali si praktické kurzy, napr. kultúrno-historické štúdie nemecky hovoriacich krajín, jazykové semináre a komunikačné cvičenia, posluch a čítanie s porozumením, nemeckú syntax, gramatický seminár a Slovak Language for Foreigners. Banskú Bystricu pokladajú za mesto, ktoré patrí študentom, a cítia sa tu príjemne. Využívajú tiež Facebook a na ňom informačný profil **Som germanista na UMB**.

Podujatie Akcie Rakúsko – Slovensko vo Viedni: doc. Zuzana Bohušová, Mgr. Antónia Ľachová, doc. Alexandra Bitušíková

O úspešných projektoch Ceepus sa rokovalo i na stretnutí partnerov Akcie Rakúsko – Slovensko koncom novembra 2012 vo viedenskom paláci Harrach, kde mala zastúpenie aj naša fakulta – reprezentovala som Katedru germanistiky, moja bývalá diplomantka (a dúfam, že aj budúca doktorandka) Mgr. Antónia Ľachová pobočku SAIA Banská Bystrica a bývalá prorektorka doc. Alexandra Bitušíková tak povediac celú univerzitu.

doc. PhDr. Zuzana Bohušová, PhD.
Katedra germanistiky FHV UMB

Career Management Program

Good start & good luck in Vienna...

...navzájom si popriali dve študentky prekladateľstva a tlmočníctva z Fakulty humanitných vied Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici, keď prekročili prah Viedenskej univerzity.

Krátka retrospektíva: Štvrtý ročník, letný semester 2010. Naše študentské časy sa pomaly, ale isto schyľovali k svojmu finále. Tu sa dostavila otázka, či sme ich naplno využili. A keďže odpoveď znela – v Banskej Bystrici áno a kvalitne, ale internacionálne NIE, rozhodli sme sa skúsiť šťastie, a to s programom CEEPUS. Našu fakultu zapojila do tejto medzinárodnej mobilitnej siete, konkrétne do projektu eBologna for Translation Studies Programmes in Central and Eastern European Countries doc. PhDr. Zuzana Bohušová, PhD., z Katedry germanistiky.

Promptne sme si pozisťovali potrebné info, vyplnili elektronické formuláre a čakali...

V auguste sme sa dočkali. Bolo nám pridelené štipendium CEEPUS na zimný semester v Centre translatológie Univerzity vo Viedni. Ledva sme tomu verili a súčasne sa nemohli dočkať. Páčil sa nám jednoduchý a pomerne rýchly proces vybavovania, ešte viac štipendium, ktoré bolo štedré, a aj Viedeň bola v podstate na skok.

Deň D nastal 1. októbra 2010, kedy sme vyrazili smerom k našim západným susedom. Prvou zastávkou bol internát na Michaelerstraße 11. Potom sme bežali vyhľadať translatologický inštitút. Aj tu nám šťastie prialo, nachádzal sa totiž hneď za rohom.

V Centre translatológie sme plnohodnotne strávili štyri mesiace nášho zahraničného štúdia. Ponuku študijných predmetov, ktorá bola vskutku bohatá, sme vedeli oceniť, pretože sme mali solídne základy z našej alma mater v Banskej Bystrici. Zo začiatku sme nevedeli, čo skôr absolvovať. Mali sme pocit, že chceme všetko a naraz. Z množstva zaujímavých prednášok, seminárov, či cvičení sme sa zapísali k vyučujúcim zvučných mien, akými sú hlavne Michèle Kaiser-Cooke alebo Klaus Kaindl, známi to autori odbornej literatúry, ktorú používame s vyučujúcimi na prednáškach i seminároch z translatológie. S nadšením sme všetko navštevovali, vychutnávali atmosféru na hodinách a tešili sa z cudzokrajných kolegov. Boli sme unesené

(Časopis Eurocampus, december 2011, str. 28)

Jesenné návštevy

Po roku sa opäť potvrdilo, že Katedra slovenského jazyka a literatúry Fakulty humanitných vied UMB má, čo sa týka organizovania rozličných vedeckých a kultúrnych podujatí, tradične silnú jeseň. November 2012 nám privial štyroch hostí a s nimi hosťovské prednášky, semináre a autorské čítania.

Dr. Lucia Satinská z Jazykovedného ústavu Ľ. Štúra Slovenskej akadémie vied prišla predstaviť tému, ktorej sa už viac rokov intenzívne venuje. Jej koncepcia literárno-kultúrnej antropológie Dunaja je do istej miery osobným hľadaním „dievčaťa z Dunajskej ulice". Skúma (nielen) dnešný zmysel rieky Dunaj v literatúre a kultúre, konkrétnejšie v motivických špirálach cesty, pamäti, mesta a smrti. Jednotlivé motívy predstavovali v bystrickej prednáške akési záchytné bójky, ktoré potom spoločne vymedzili charakteristiky dunajskej kultúry, akými sú podľa nej hraničnosť, privlastnenie, palimpsestovosť a pôžitkárstvo. Eponymne s názvom podujatia analyzovala vybrané pamätné miesta a osobnosti. Na záver položila zaujímavú otázku, či je Bratislava mestom na Dunaji. Skúste si ju položiť aj vy. Odpoveď bude možno zložitejšia, ako sa na prvý pohľad zdá.

Popoludní sme s Luciou Satinskou pokračovali editorskými expedíciami, ktoré boli vedené pre záujemcov a záujemkyne seminárnou formou. Na príklade vydania knihy *Expedície* Júliusa Satinského (2011) sme sa dozvedeli, čo všetko sa skrýva za cestou od rukopisu po knihu nachádzajúcu sa na pultoch predajní. O tom, že predstavená kniha je v slovenských vydavateľských podmienkach editorským počinom par excellence, svedčí aj výsledok ankety denníka SME o udalosť roka – *Expedície* sa stali knihou roka 2011. A už vieme, čo

Autorské čítanie Dr. Petra Hrušku

sa chystá vydať hostka v závere tohto roka. Ale nebudeme predbiehať... .

Presne o týždeň sme sa v Univerzitnom centre Mateja Bela stretli pri umeleckom dialógu dvoch českých básnikov, pedagógov a literárnych vedcov – Dr. Jakuba Chrobáka a Dr. Petra Hrušku. Do rozhovoru sa zapojila aj Yvetta Ellerová, propagátorka waldorfskej pedagogiky a hudobníčka, ktorá pri ďalšom podujatí sprevádzala oboch básnikov hrou na metalofón. Ukázalo sa, že uvažovanie a debaty o súčasnej poézii nemusia byť nezrozumiteľným a zakliatym priestorom, ako sa často traduje. O úspechu dialógov svedčilo i to, že viaceré študentky navštívili aj večerné podujatie, ktoré Katedra slovenského jazyka a literatúry FHV UMB organizovala v kníhkupectve ARTforum v Banskej Bystrici. Obaja básnici tu čítali zo svojich zbierok a odpovedali na zvedavé otázky publika. Prezradíme, že rozhovory končili až na druhý deň ráno. Práve v čase písania tohto článku sme sa dozvedeli, že kniha Petra Hrušku *Darmata* sa v ankete Kniha roka 2012, ktorú každoročne vyhlasujú rešpektované české *Lidové noviny*, umiestnila na 2. mieste. Gratulujeme!

Všetky podujatia na UMB sa uskutočnili v spolupráci s Univerzitnou knižnicou UMB, ktorá nám poskytla reprezentatívne priestory nového Univerzitného centra Mateja Bela. Za to, samozrejme, ďakujeme p. riaditeľke Dr. Ľ. Homolovej a Mgr. E. Hollej.

Organizácia našich akcií by bez záujmu študentov a študentiek participovať aj na takýchto formách vzdelávania bola iba samoúčelnou, preto poďakovanie za účasť patrí aj im. Prirodzene, ani rok 2013 nebude v tomto smere chudobnejší. A aj keď neprezradíme konkrétne mená, veríme, že ďalšie stretnutia budú rovnako príjemné i prínosné, ako tie doterajšie.

PaedDr. Zuzana Bariaková, PhD.
Mgr. Martina Kubealaková, PhD.
KSJL FHV UMB

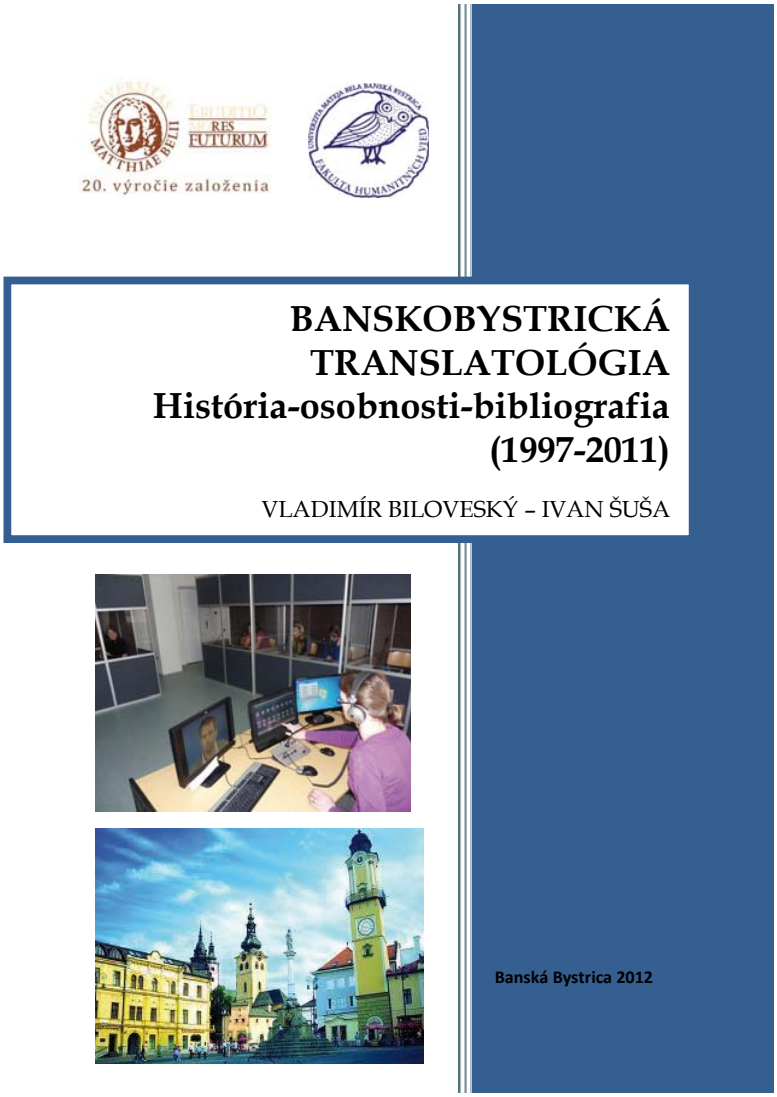
Cesta od rukopisu ku knihe v podaní Dr. Lucie Satinskej

Dr. Petr Hruška (Ostrava) a Dr. Jakub Chrobák (Opava)

Vyšla publikácia o prekladateľstve a tlmočníctve na UMB

Pri príležitosti 20. výročia Univerzity Mateja Bela, 15 rokov výskumu a vyučovania prekladateľstva a tlmočníctva na UMB a 10 rokov organizovania medzinárodných vedeckých konferencií *Preklad a tlmočenie* vychádza na Fakulte humanitných vied UMB publikácia pod názvom ***Banskobystrická translatológia***. (***História-osobnosti-bibliografia)***. Jej autormi sú dekan fakulty **doc. Mgr. Vladimír Biloveský, PhD.** a vedúci Oddelenia prekladateľstva a tlmočníctva KSJL FHV UMB **PhDr. Ivan Šuša, Ph.D.**

Prvá časť publikácie analyzuje vývin prekladateľstva a tlmočníctva od založenia Filologickej fakulty UMB až po súčasnosť a prináša vedecko-pedagogickú činnosť jej osobností. Študijný odbor prekladateľstvo a tlmočníctvo a s tým súvisiaci vedecký translatologický výskum sa v Banskej Bystrici realizuje od roku 1997, kedy vznikla Filologická fakulta (FiF) UMB. Ako uvádzajú autori, jej profilácia sa primárne orientovala na prekladateľskú, tlmočnícku, lingvistickú a literárno-kultúrnu prípravu budúcich translatológov. Fakultu postupne viedli rusista Michal Mika, translatológ a anglista Ján Vilikovský, hungarista František Alabán a napokon slovakistka a lingvistka Janka Klincková. Prekladateľstvo a tlmočníctvo sa začalo v meste pod Urpínom rozvíjať aj vďaka pôsobeniu osobností translatológie (Gabriela Miššíková, Alojz Keníž, Ladislav Franek, Daniela Műglová, Taida Nováková), vrátane renomovaných prekladateľov umeleckej literatúry (Ján Vilikovský, Michal Harpáň, František Hruška), z oblasti lingvistiky (Juraj Dolník, Slavomír Ondrejovič, Mária Žiláková, Vladimír Patráš, Juraj Vaňko, Ján Doruľa, Ladislav Bartko, Zuzana Hanudeľová, Marta Pančíková, Emil Horák, Jiří Černý, Ladislav Trup, Ján Taraba, Gyula Varga, Árpád Zimányi), literárnej vedy, najmä so zameraním na slovakistiku (Imrich Sedlák, Pavol Plutko, Ján Jurčo, Tomáš Winkler) a slavistiku (Ivo Pospíšil, Andrej Červeňák, Michal Roman, Michal Rohaľ, Sergej Makara, Jaroslav Džoganík), anglistiku a amerikanistiku (Nina Vietorová, Eva Malá, Štefan Baštin), hungaristiku (František Alabán, Margita Laczková) a romanistiku (Štefan Povchanič, František Hruška, Ladislav Lapšanský), ďalší sa na fakulte začali odborne profilovať. Za nosné autori považujú i to, že poslucháči študovali (a doteraz študujú) daný jazykový odbor v kontexte kultúry, čo sa reflektuje aj v samotnom názve programov. Vyučovanie prekladateľstva a tlmočníctva zabezpečovali od založenia fakulty katedry anglistiky a amerikanistiky, germanistiky, romanistiky, slovakistiky, slovanských jazykov, hungaristiky a orientalistiky, istú dobu sa vyučoval aj arabský, portugalský, ukrajinský, bulharský (1999 – 2004), bieloruský (1999 –– 2004) a srbský jazyk (1999 – 2007). Odbor prekladateľstvo a tlmočníctvo spolu s odborom slovenský jazyk a literatúra z FiF UMB prešli po zlúčení fakúlt (v roku 2007) pod Fakultu humanitných vied UMB, na ktorej sa rozvíjajú dodnes.

Súčasťou práce autorského tandemu Biloveský-Šuša je aj bibliografia translatologických prác z rokov 1997 až 2011 (bibliografia zahŕňa monografie, učebnice a skriptá, vedecké štúdie a odborné články). Celkovo ju autori koncipovali do dvoch blokov – prvý blok ponúka bibliografické záznamy autorov z Filologickej fakulty a FHV UMB, druhý blok prináša v časovom slede bibliografické záznamy nosných periodík, resp. zborníkov, v ktorých uverejňovali aj kolegovia z iných pracovísk podobného zamerania (a aj takýmto spôsobom zasiahli do vývinu a rozvoja banskobystrickej translatológie). Ide o výstupy zo zborníkov a časopisov *Preklad a tlmočenie* (č. 1 – 9), *Analytické sondy do textu* (č. 1 – 3), *Translatológia a jej súvislosti*, *Filologická revue* a *NOVÁ FILOLOGICKÁ REVUE*.

Dodajme, že ide o prvú publikáciu, zaznamenávajúcu bibliografické odkazy na práce translatológov z UMB, ktorí sa venujú teórii, dejinám a didaktike prekladu a tlmočenia. Spolu s publikáciou Veroniky Čejkovej a Márie Kusej *Slovenské myslenie o preklade – 1970 – 2009. Bibliografia*, ktorá vyšla v roku 2010 v Bratislave vo vydavateľstve SAV VEDA, poskytuje relevantné informácie o minulosti a súčasnosti translatologického myslenia na Slovensku. Odporúčame ju nielen odborníkom v oblasti prekladu a tlmočenia, ale aj študentom cudzích jazykov a slovakistiky.

PaedDr. Eva Čulenová, PhD.
Fakulta humanitných vied UMB

PRÍSPEVKY ŠTUDENTOV

Literárna exkurzia Slovensko – Naarden – Paríž

(24. 9. – 29. 9. 2012)

Je chladné ráno, 24. septembra 2012, 8:00 hod. a autobus plný študentov a študentiek z dvoch katedier – Katedra slovenského jazyka a literatúry a Katedra romanistiky – Fakulty humanitných vied Univerzity Mateja Bela vyrazil z parkoviska pri „malej" železničnej stanici v Banskej Bystrici. Organizátor, organizátorky a zároveň aj vedúce osobnosti celej literárnej exkurzie – Mgr. Monika Zázrivcová, PhD., Mgr. Nicolas Guy, PaedDr. Zuzana Bariaková, PhD., Mgr. Martina Kubealaková, PhD. – zaujali strategické miesta v prednej časti autobusu. Atmosféra je zatiaľ veľmi prívetivá a príjemná. Všetci sú dobre naladení a tešia sa na nové zážitky a dobrodružstvá. Nemyslia pri tom na úmornú noc v autobuse, ktorá ich čaká.

Prvou zastávkou literárnej exkurzie je malebná dedinka Naháč. Slnko je už vysoko a pri výstupe z autobusu nás vítajú rozosmiati škôlkari, vykukujúci spoza bráničky. Pred prehliadkou *Pamätného domu Juraja Fándlyho* sme poučení a poučené o účinkoch Fándlyho „bezjadierkových" jabĺk rastúcich na ním vyšľachtenej jabloni. Ženy sú po nich vraj „extrémne" plodné. Parafrázujúc Dr. Bariakovú: „Môžete preliezť plot a jabĺčko si zobrať, lenže, dovolili sme to dvom študentkám a obidve otehotneli." Vo Fándlyho dome sme sa na chvíľku preniesli do začiatkov 19. storočia a „dúverne" sme sa zblížili so životnými osudmi vzdelaného farára v konzervatívnej západoslovenskej dedinke. Prehliadku domu uzavrel krátky referát prednesený dvoma študentkami a už si to náš autobus „šinul" ďalej.

Ďalšia zastávka Bzince pod Javorinou a *Pamätná izba Ľudmily Podjavorinskej*. Tu nás privítal milý pán Mrázik, ktorý veľmi kvetnato porozprával o Podjavorinskej živote a pridal aj niekoľko dobových súvislostí a informácií o jej rodine. Expozícia v bývalej triede, kde učil aj spisovateľkin otec, nám pripomenula detské časy. Tapisérie, ilustrácie a knižky autorkiných detských diel vykúzlili úsmev na nejednej tvári. Návštevu obce pod Javorinou sme ukončili trochu nostalgicky, no príjemne. Na mieste posledného odpočinku Ľudmily Podjavorinskej sme si autorku pripomenuli krátkym referátom popretkávaným z jej myšlienok.

Slovenskú časť exkurzie sme zakončili prehliadkou mesta Trenčianske Teplice a *tureckých kúpeľov*. Referát odznel tento raz už v autobuse (ako aj takmer všetky nasledujúce). Okrem informácie o Cene Karla Čapka a festivale Artfilm sme sa dozvedeli, že sa tu „možno kultúrne, ale i duchovne vyžiť" a takto nabudení a nabudené sme vykročili do ulíc mesta. Pocítili sme na chvíľu dotyk filmových celebrít na Moste slávy a pokochali sa miestnou architektúrou i faunou a flórou v kúpeľnom parku.

Na druhý deň sme dopoludnia dorazili do predmestia hlavného mesta Holandska, do Naardenu. Tu sa nám aj napriek nepriaznivému počasiu veľmi páčilo. Zaujala nás najmä miestna architektúra (ľuďom ste tu videli z ulice priamo do obývačky) a urbanistická presnosť a úhľadnosť krajiny. Urobili sme si pár „momentiek" pod „veľkým" učiteľom národov a zamierili na kúsok holandsko-českej zeme do *Museum Mausoleum Comenius*. Pozreli sme si film o J. A. Komenskom a od miestneho sprievodcu (rodeného Čecha) sme sa dozvedeli nové informácie o živote vzdelanca, ktoré sa viazali aj na jeho pôsobenie v Amsterdame.

Netrvalo dlho a opäť sme boli na ceste. Sprevádzal nás síce dážď, ale verili sme, že v Paríži už pršať nebude. Vo večerných hodinách sme sa ubytovali na periférii francúzskeho veľkomesta a hneď ráno sme zavítali aj do jeho útrob.

Spočiatku sme pred Parížom mali rešpekt, preto sme zostali sedieť v „bezpečnom" autobuse, ktorý nás previezol širším centrom Paríža i modernistickou štvrťou La Défense a my zmätení, zaujatí, šokovaní, s povykrúcanými krkmi, s videokamerami a fotoaparátmi v rukách sme hltali metropolu plnými dúškami vo veľkých dávkach. Aby sme sa nimi úplne nezadusili, autobus nás vyložil pri tichom a priestrannom cintoríne *Père Lachaise*, kde sme navštívili hroby známych a slávnych ľudí ako *Apollinaire, Balzac, Proust, Wilde, Piaf, Éluard, La Fontaine, Molière, Morrison*. V závere prehliadky sme si vypočuli hneď dva referáty, nielen o francúzskej šansoniérke *Edith Piaf*.

V Naardene s J. A. Komenským

Z cintorína viedli naše kroky (s podporou metra) do *brucha Paríža*, k high-tech stavbe *Centrum Georges Pompidou* a *Stravinského fontáne*. Po rýchlom obede sme sa presunuli k Seine a „upršané" počasie nám

prišlo vhod, keďže sme celé popoludnie obdivovali maliarske, sochárske a iné umelecké diela v *Louvri*.

Náš druhý „parížsky“ deň sa začal tiež dažďom, no nezabránil nám v tom, aby sme si vychutnali štvrť *Montmartre*, výhľad spred baziliky *Sacré Coeur* či múzeum Salvadora Dalího. Neobišli sme ani reštauráciu *U dvoch mlynov*, kde obsluhovala Amélia z Montmartru, či svetoznámy francúzsky kabaret *Moulin Rouge*. Odtiaľ sme sa presunuli ku gotickej katedrále, ktorú preslávilo najmä literárne dielo Victora Huga, *Notre-Dame*. Spanilú stavbu sme celú obišli (niektorí a niektoré si ju stihli pozrieť aj zvnútra) pri ceste na bulvár *St. Michel* s medzizastávkou pri kníhkupectve *Shakespeare and Company*. Tu odznel krátky referát o kníhkupectve a opäť motivačný apel Dr. Bariakovej: „Choďte dnu! Neuveriteľný zážitok.“ Ako vždy, aj teraz mala pravdu, počas rozchodu sme navštívili maličké poschodové kníhkupectvo a vôbec sa nám odtiaľ nechcelo odísť.

Pod Eiffelovkou

Druhý deň bol naozaj plný zážitkov a dobrodružstiev. Stihli sme pozrieť *Luxemburské záhrady* s výhľadom na *Pantheón*, niektorí a niektoré sme zavítali aj do novootvoreného *Múzea Marie Curie-Sklodowskej*, laureátky Nobelovej ceny za fyziku i chémiu. Tento perný deň sme zakončili plavbou po Seine s pohľadom na nočný Paríž a svetielkujúcu Eiffelovku, tešiac sa na nové zážitky tretieho dňa.

Tretí a konečne slnečný deň sa niesol v znamení nákupov a vzhliadnutia jednej z najpopulárnejších parížskych pamiatok – *Eiffelovej veže*. Začali sme ho prehliadkou domu V. Huga, ďalej sme sa presunuli na cintorín *Montparnasse* (posledné miesto odpočinku tu „našli“ napr.: *Baudelaire, Sartre, de Beauvoir, Beckett, Cortázar, Duras, Ionesco, Larousse, Maupassant, Tzara*), užili sme si pohľad z *mrakodrapu Montparnasse* a napokon sme navštívili *Trocadéro*, odkiaľ sme videli *Eiffelovku* zblízka. Niektoré sme si stihli okrem nákupov pozrieť aj *Rodinovo múzeum*. Subjektívne za našu „pracovnú skupinu“ (výtvarníčky a psychologička + 1) možno povedať, že sa nám posledný deň najviac páčilo na vrchole *mrakodrapu Montparnasse*, kde sme zabávali okolostojacich, a najmä seba, performatívnymi fotografickými pózami/kreáciami na tému „živá hviezdica“.

Cesta domov dopadla dobre, nemali sme žiadne komplikácie, za čo vďačíme najmä našim ochotným a profesionálnym vodičom. Atmosféra v autobuse bola pokojná, spätno-väzbová. Zážitky z *literárnej exkurzie Slovensko – Naarden – Paríž 2012* v nás budú rezonovať zrejme ešte dlho a pre nás končiacich a končiace bude tento zájazd hmatateľnou spomienkou na Fakultu humanitných vied a Univerzitu Mateja Bela v Banskej Bystrici.

Bc. Hana Fodorová
študentka 2. roč. Mgr., Sj – Vu

Exkurzia do bratislavskej „kuchyne počasia“

Dňa 4. decembra 2012 sa skupina mladých geografov a krajinných ekológov z Fakulty prírodných vied UMB vybrala na exkurziu do Slovenského hydrometeorologického ústavu na bratislavskej Kolibe. V tomto centre slovenskej meteorológie a klimatológie RNDr. Norbert Polčák, Ph.D. v „kuchyni počasia“ – predpovednej miestnosti SHMÚ – pripravil študentom zaujímavú prednášku o klíme, počasí a jeho predpovedaní, na ktorú reagovali otázkami súvisiacimi s klimageografiou. Dozvedeli sa, že predpovedať počasie nie je pre slovenskú špičku také jednoduché. Meteorológovia pri tom musia vychádzať z radu predpovedných modelov, ktoré sa neraz výrazne líšia. Predpovede sú zakaždým kontrolované, a podľa štatistík dosahujú na prvé tri dni úspešnosť 92 %, 90 % a 88 %. Úspešnosť predpovedí na ďalšie dni výrazne klesá.

Po prednáške a diskusii sme mohli zostať v predpovednej miestnosti aj počas samotného zostavovania predpovedí. Predpovede zostavovali traja meteorológovia – profesionáli, ktorí diskutovali o predpokladanom vývoji počasia na najbližších sedem dní (vrátane dnešného), ktoré môžeme vidieť aj na webovej stránke SHMÚ. Teplota vo výške, synoptická situácia, aktuálny stav počasia, snehová pokrývka a ďalšie faktory musia meteorológovia zohľadniť v predpovedi. Výsledkom takejto diskusie je kvalitná predpoveď

počasia, ktorú denne sledujú desaťtisíce, niekedy až stotisíce ľudí. Exkurzia na SHMÚ bola pre nás, študentov, veľkým prínosom a najmä pre tých, ktorí sa budú uberať smerom klimageografie.

V zimnom semestri študenti 2. ročníka odboru Geografia a krajinná ekológia absolvovali aj exkurziu na pozorovaciu stanicu SHMÚ v Banskej Bystrici. Pod vedením Ing. Borsányiho si mohli pozrieť meracie prístroje, ktorými sa sledujú jednotlivé meteorologické prvky . Súčasťou exkurzie boli prednášky o monitoringu vodných tokov a čistoty ovzdušia, ktorými sa SHMÚ popri sledovaní počasia zaoberá.

autor príspevku: Marek Kučera
študent 2. ročníka odboru Geografia a krajinná ekológia, FPV UMB
autor fotografií: L. Anstead

ŠPORT

Katedra telesnej výchovy a športu Fakulty humanitných vied UMB v Banskej Bystrici si pripomenula 55. výročie svojho založenia

Dňa 20. decembra 2012 sa v priestoroch Fakulty humanitných vied UMB konalo slávnostné zasadnutie Katedry telesnej výchovy a športu FHV UMB pri príležitosti 55. výročia založenia. Na zasadnutí sa okrem členov katedry zúčastnili významní hostia: Mgr. Peter Gogola, primátor mesta Banská Bystrica, Mgr. Stanislav Kútik, vedúci Školského úradu Banská Bystrica, prof. RNDr. Stanislav Holec, PhD., prorektor UMB, Ing. Ružena Fraňová, kvestorka UMB, doc. Mgr. Vladimír Biloveský, PhD., dekan FHV UMB, doc. RNDr. Alfonz Gajdoš, PhD., dekan Fakulty prírodných vied UMB, doc. RNDr. Jarmila Kmeťová, PhD., prodekanka FPV UMB, doc. PaedDr. Peter Jusko, PhD., prodekan Pedagogickej fakulty UMB. Prítomní boli zástupcovia základných a stredných škôl, bývalí pedagogickí a nepedagogickí pracovníci katedry a študenti.

Slávnostné zasadnutie moderovala PaedDr. Slavomíra Očenášová, PhD. Príhovory predniesli dekan FHV doc. Mgr. Vladimír Biloveský, PhD. a vedúci KTVŠ FHV UMB prof. PaedDr. Ivan Čillík, CSc., ktorý podrobne priblížil históriu vzniku a vývoja katedry. Za hostí vystúpil predseda Športového klubu UMB PaedDr. Peter Zbiňovský, PhD. Katedra ocenila pamätným listom bývalých kolegov z radov pedagogických a nepedagogických pracovníkov: Jaroslava Mazúreka, Jaroslava Staršieho, Dušana Hlasicu, Bohumila Bucka, Ondreja Výboha, Jána Lehockého, Elvíru Trunečkovú, Adama Bellu, Evu Králikovú, Karola Rybárika, Zuzanu Samekovú, Emíliu Oklepkovú, Milana Oklepeka, Želmíru Rázgovú, Annu Kánovú, Jána Cabana a Magdu Hlôškovú.

Pamätné listy KTVŠ za spoluprácu a prínos pre rozvoj katedry dostali organizácie: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Fakulta humanitných vied UMB, Pedagogická fakulta UMB a ŠK UMB.

Súčasťou osláv bola aj slávnostná akadémia v priestoroch športovej haly FHV, v ktorej vystúpili študenti a absolventi katedry, športovci zo ŠK UMB (kluby športovej gymnastiky a karate klubu) a členovia súboru Mladosť.

Po skončení slávnostnej časti pokračovali oslavy spoločenským posedením.

Z príhovoru vedúceho KTVŠ FHV UMB prof. I. Čillíka:

Zišli sme sa tu, aby sme si pripomenuli významné výročie našej katedry, ktorá má už viac ako polstoročie, avšak dejiny vysokého školstva v Banskej Bystrici sa začínajú písať ešte skôr – od roku 1949. V tomto roku vznikla pobočka Pedagogickej fakulty (PF) v Banskej Bystrici ako vysunuté pracovisko pri Slovenskej univerzite v Bratislave. S vyučovaním sa začalo v školskom roku 1949/1950. Pobočka sa podieľala predovšetkým na príprave učiteľov, ktorí si zvolili diaľkovú formu štúdia. Prednášky a cvičenia z telesnej výchovy zabezpečoval Ján Michalec.

Na základe reformy učiteľského štúdia v roku 1953 sa zriadila Vyššia pedagogická škola (VPŠ), prvá samostatná vysoká škola v Banskej Bystrici, ktorá so svojím pôsobením začala 4. septembra 1954. Z historických prameňov sa dozvedáme, že **telesná výchova sa ako predmet začala vyučovať už od založenia VPŠ**. Z personálneho hľadiska sa na vyučovaní telesnej výchovy podieľali Jaroslav Mazúrek, Jozef Klempa, Viera Vidová a ako externý učiteľ Ján Švoňavec st. Príchod Jaroslava Staršieho v roku 1956 na VPŠ znamenal novú etapu pre vysokoškolskú telesnú výchovu v Banskej Bystrici. O rok neskôr (**1957**) spolu s Vierou Vidovou a Jozefom Klempom **zakladajú Katedru telesnej výchovy (KTV)**. Činnosť katedry bola zameraná na zabezpečenie všeobecnej telesnej výchovy pre študentov, ktorých bolo v tomto období okolo 200. Prvým vedúcim katedry bol Jozef Klempa, ktorý túto funkciu vykonával do roku 1960.

Na základe prestavby vysokoškolského štúdia začali od akademického roku **1959/1960** so svojou činnosťou **pedagogické inštitúty** (PI), v ktorých sa sústredila príprava všetkých učiteľov od 1. po 9. ročník. Rok po založení Pedagogického inštitútu v Banskej Bystrici a Martine sa vedúcim katedry stal Jaroslav Starší, ktorý túto funkciu zastával do roku 1971. Výnimkou boli roky 1964 a 1970, keď bol na trénerskej stáži v zahraničí. Vtedy bol vedúcim katedry Bohumil Bucko.

V roku **1962** prichádza na katedre k výrazným zmenám, ktoré posunuli povinnú a záujmovú telesnú výchovu o stupeň vyššie. Zaviedlo sa **štúdium odboru telesnej výchovy**, bola **založená TJ Slávia PI**. TJ Slávia PI, neskôr TJ Slávia PF, následne a v súčasnosti ŠK UMB, bola v priamom prepojení s katedrou a pričinila sa o úspechy pedagógov a študentov aj v športe.

V období rokov 1959 – 1964 na katedru nastúpili pedagógovia: Adam Bella, Mária Biloveská, Augustín Bubeník, Bohumil Bucko, Ján Darida, Ľubomír Dropčo, Viera Dropčová, Ján Gabara, Pavel Hykel, Dušan Hlasica, Marián Janík, Ján Lehocký, Viera Kucháriková, Vladimír Pešl, Róbert Rozim, Ľudmila Slimáková, Ján Škripko, Viliam Jokel, Ondrej Výboh a Vlasta Žabková.

Reorganizáciou školského systému, platného od 12. augusta **1964**, a fúziou PI v Banskej Bystrici a v Martine vzniká **Pedagogická fakulta** (PF) v Banskej Bystrici. Zo sedemnástich katedier PF boli dve katedry telovýchovného charakteru: **Katedra odbornej telesnej výchovy** (KOTV) zabezpečovala prípravu učiteľov TV pre základné a neskôr i pre stredné školy, vedúcim katedry bol Jaroslav Starší, a **Katedra základnej telesnej výchovy** (KZTV), ktorá zabezpečovala telesnú výchovu študentov neštudujúcich kombinácie s TV, vedúcim katedry bol Ján Lehocký.

K pedagogickému zboru pribudli v rokoch 1964 – 1976 ďalší učitelia: Štefan Dobák, Ladislav

Hála, Milan Mišura, Ján Petrikovich, Milan Podlucký, Zuzana Sameková a Ján Švoňavec ml.

Do roku 1970 sídlila KTV v priestoroch bývalého Sládkovičovho gymnázia na adrese Tajovského 8. Za pomoci veľkého úsilia niektorých pracovníkov fakulty sa začalo s výstavbou nového **areálu PF na Tajovského ul. 40**. Ako prvé boli v prevádzke telovýchovné priestory. Celková kolaudácia nových priestorov sa uskutočnila v **septembri r. 1976**.Tým sa vytvorili výrazne lepšie podmienky na vyučovanie telesnej výchovy. KOTV a KZTV sa v spojitosti s racionalizáciou a intenzifikáciou činnosti opäť zlúčili a **vzniká Katedra telesnej výchovy** (KTV). Snaha o skvalitnenie prípravy študentov, ako i riešenie špecifických problémov v jednotlivých druhoch štúdia viedla telovýchovných pedagógov k postupnému vytvoreniu **troch oddelení**. Vedúcim oddelenia odboru TV bol Ján Lehocký, oddelenia TV pre 1. stupeň ZŠ bol Bohumil Bucko a vedúcim oddelenia všeobecnej TV Ján Darida, neskôr bol vedúcim Dušan Hlasica. Vedúcim katedry sa stal Jaroslav Starší, ktorý vystriedal dovtedajšieho vedúceho katedry Ľubomíra Dropču.

Od roku 1976 po rok 1992 nastúpili na katedru ďalší vysokoškolskí pedagógovia: Ján Babic, Ladislav Bence, Matej Bence, Milan Beňačka, Pavel Bosák, Ivan Čillík, Štefan Dušek, Ján Golian, Karol Görner, Ján Chladný, Ľudmila Jančoková, Agáta Janková, Želmíra Jankovská, Ivan Jaso, Jiří Michal, Eva Králiková, Miroslav Nemec, Božena Paugschová, Róbert Rozim ml., Elvíra Trunečková, Renáta Vajdičková, Nadežda Vladovičová a Peter Zbiňovský.

Za zmienku stojí aj to, že sa **od šk. r. 1977/78 na KTV** po prvýkrát v jej histórii začali pripravovať študenti pre vyučovanie na gymnáziách, stredných odborných školách, učňovských školách a odborných učilištiach s maturitou. Nasledovné roky bol vedúcim katedry Jaroslav Starší, ktorého až začiatkom 90. rokov vystriedal Ivan Čillík.

Z hľadiska vysokoškolského vzdelávania je pre Banskú Bystricu významný rok **1992**. V tomto roku prichádza k **založeniu Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici**, ktorú vytvorili tri fakulty – Pedagogická fakulta, Ekonomická fakulta a Fakulta humanitných a prírodných vied. Pedagogická fakulta sa predtým rozdelila na dve fakulty: Pedagogickú fakultu a Fakultu humanitných a prírodných vied. **KTV** ako jedno z najsilnejších pracovísk Pedagogickej fakulty **bola rozdelená na dve katedry: KTV** pokračovala v pôsobení **na PF UMB a KTVŠ** začala svoju činnosť **na FHaPV UMB**.

KTV na PF UMB sa zameriavala na prípravu telovýchovných pedagógov pre prvý stupeň ZŠ. Po založení v roku 1992 sídlila katedra najprv na Tajovského 40 (do roku 1997), potom v Radvani na Zvolenskej ceste 6, kde mala sťažené pracovné podmienky. Podmienky na prácu sa zlepšili začiatkom roka 2001, keď sa PF presťahovala na Ružovú ulicu v Sásovej. Prvou vedúcou katedry sa stala Elvíra Trunečková, po ktorej boli ďalšími vedúcimi Nadežda Vladovičová, Jiří Michal a Pavol Bartík. Úspechom pre všetkých učiteľov KTV bolo, že Róbert Rozim st. bol prvým dekanom PF UMB.

K pedagogickému kádru, ktorý sa rozdelením katedry v roku 1992 vytvoril, pribudli v období r. 1992 – 2008 nasledovní učitelia: Štefan Adamčák, Pavol Bartík, Karin Baisová, Alojz Drexler, Jozef Hrčka, Rastislav Kollár, Anna Krempaská, Peter Krška, Peter Mandzák, Nadežda Novotná, Jaroslav Popelka, Patrik Sitár a Miroslav Sližik.

KTVŠ FHaPV UMB, neskôr KTVŠ FHV UMB sa zameriavala na prípravu budúcich učiteľov pre základné, stredné a vysoké školy a na odborníkov pre takmer celú oblasť telesnej kultúry (neskôr vied o športe). Na základe toho, že KTVŠ zostala na Tajovského 40, sa mohli učitelia a študenti tešiť z dobrých pracovných podmienok. Prvým vedúcim KTVŠ bol Dušan Hlasica, ktorého v roku 1998 vystriedal Karol Görner. Ten pôsobil vo funkcii vedúceho katedry dve funkčné obdobia. S výnimkou počas pôsobenia v Poľsku, keď vedúcim katedry bol Ivan Čillík. V roku 2008 sa stal vedúcim katedry Miroslav Nemec.

Po personálnej stránke evidujeme nasledovné zmeny. K pedagógom, ktorí pôsobili na KTVŠ pred rokom 1992 sa v období rokov 1992 – 2008 pripojili títo telovýchovní odborníci: Štefan Hruška, Jaroslav Kompán, Juraj Kremnický, Marián Kučera, Martina Mandzáková, Júlia Palovičová, Ingrid Paulenková, Martin Pupiš, Miroslava Rošková, Karol Rybárik a Andrej Výboh.

Po reštrukturalizácii na univerzitnej úrovni prišlo v roku **2008** k **zlúčeniu** oboch katedier s telovýchovným zameraním: **KTV PF UMB sa zlúčila s KTVŠ FHV UMB a vzniká súčasná katedra, ktorá pôsobí na FHV**. Študenti môžu študovať bakalárske a magisterské štúdium v rámci študijného odboru učiteľstvo umelecko-výchovných a výchovných predmetov, v rámci študijného odboru šport študijný program šport ako aj medziodborové štúdium telesná výchova a trénerstvo. Okrem bakalárskeho a magisterského štúdia má katedra akreditované dva študijné programy v doktorandskom štúdiu: športovú edukológiu a športovú humanistiku. Okrem toho KTVŠ zabezpečuje výučbu telesnej výchovy v celom rozsahu vo všetkých štúdiách predškolskej a elementárnej pedagogiky na PF UMB. Nezanedbateľné je aj zabezpečovanie vyučovania telesnej výchovy pre študentov všetkých fakúlt UMB v rámci všeobecnej telesnej výchovy. Výskumná práca členov katedry sa zameriava predovšetkým na školskú telesnú výchovu a športovú prípravu v úzkej väzbe na tréningový proces v ŠK UMB Banská Bystrica, ale aj v iných športových kluboch. Dosiahnuté výsledky učitelia katedry prezentujú na Slovensku a v zahraničí v praktickej športovej činnosti, ale aj formou teoretických výstupov. V rokoch 2008 – 2012 posilnili rady pedagógov Elena Bendíková, Andrea Izáková, Katarína Hrušovská, Pavol Pivovarniček a Ivan Štulajter. Vedúcim katedry bol v uvedených rokoch Miroslav Nemec, ktorého v roku 2012 vystriedal Ivan Čillík.

Osobnosti katedry z radov minulých a súčasných

Počas 55-ročnej existencie sa na katedre vystriedalo **celkovo 84 telovýchovných pedagógov**. Každému z nich, ale aj z radov nepedagogických pracovníkov, ktorí pôsobili na katedre počas jej histórie, patrí vďaka za rozvoj katedry. Boli a sú medzi nimi i ľudia, ktorých považujeme za osobnosti katedry. Jednou z nich bol **Jaroslav Starší**, ktorí sa v najväčšej miere pričinil o založenie a následné smerovanie katedry. Tento vysokoškolský profesor pôsobil na katedre 46 rokov a ako prvý nadobudol hodnosť profesora. V značnej miere sa pričinil aj o rozvoj banskobystrického hokeja, založením prvej športovej hokejovej triedy na území Československa. Ďalšou osobnosťou pôsobiacou na našom pracovisku bol **Róbert Rozim st**. – vysokoškolský učiteľ, vedec, športový funkcionár a tréner. Bol trénerom viacerých reprezentantov Československa v atletike. Po založení UMB bol prvým dekanom PF UMB. O rozvoj športu v celoštátnom meradle sa pričinil aj **Ľubomír Dropčo**. Po odchode z katedry sa stal riaditeľom prvej internátnej športovej školy na Slovensku, ktorá bola založená v Banskej Bystrici v roku 1978.

KTVŠ mala zastúpenie aj v akademických kruhoch. Menovaným prorektorom UMB bol Jiří Michal, v súčasnosti je prorektorom Karol Görner. Prodekanmi na PF boli Jaroslav Starší a Mária Biloveská, prodekanmi na PF UMB boli Elvíra Trunečková, Pavol Bartík a Nadežda Vladovičová (po vymenovaní Beaty Kosovej do funkcie rektorky sa stala poverenou dekankou PF UMB). Prodekanmi na FHV UMB boli Karol Görner, Peter Zbiňovský, Ivan Čillík a v súčasnosti je prodekanom Pavol Bartík. Okrem toho mala a má katedra zastúpenie aj v akademickom senáte, keď dlhé roky boli jej členovia predsedami, podpredsedami a viacerí jeho členmi.

Profesorom, ktorí pôsobili, resp. pôsobia na KTVŠ patrí veľká vďaka. Bez nich by sa katedra nedokázala etablovať. Sú to nasledovní profesori: Jaroslav Starší, Jozef Hrčka, Ľudmila Jančoková, Karol Görner, Pavol Bartík a Ivan Čillík. Osobitne potrebné je spomenúť členstvo **Ľudmily Jančokovej** v akreditačnej komisii MŠ SR počas dvoch funkčných období.

Významné sú aj úspechy trénerov, funkcionárov a vedeckých pracovníkov doma, ale aj v zahraničí. Viacerí sa pričinili o rozvoj telesnej výchovy, športu, vedy a tým prispeli k šíreniu dobrého mena nášho pracoviska.

Úspešní športovci, ktorí študovali na katedre

Z radov absolventov vysokoškolského štúdia v Banskej Bystrici je známych veľa vynikajúcich športovcov, trénerov a funkcionárov. Desiatky našich absolventov dosiahli v športe vynikajúce výsledky – boli účastníkmi najvýznamnejších športových podujatí ako olympijské hry, majstrovstvá sveta, majstrovstvá Európy, svetové a európske poháre, medzištátne stretnutia, zimné a letné svetové univerziády a mnohých ďalších. Vážime si výsledky všetkých, ale pre krátkosť času spomeniem len tých, ktorí boli na medailovej pozícii na najvýznamnejších svetových a európskych podujatiach v kategórii dospelých. V abecednom poradí sú to naši absolventi: Jaroslav Babušiak – zjazdové lyžovanie, Ivan Bátory – bežecké lyžovanie, Martina Danišová-Hrašnová – atletika, Klaudio Farmadín – karate, Milan Haborák – atletika, Pavol Hurajt – biatlon, Martina Halinárová-Jašicová – biatlon, Elena Kaliská – vodný slalom, Igor Kováč – atletika, Ľuboš Križko – plávanie, Jaroslava Lauková-Bukvajová – bežecké lyžovanie, Marek Matiaško – biatlon, Anna Murínová – biatlon, Peter Náhly – gymnastika, Anna Pastrnáková – bežecké lyžovanie, Jozef Pribilinec – atletika, Marcela Remiášová – karate a Alena Procházková – bežecké lyžovanie. Na OH a MS nás v basketbale reprezentovali: Antalecová, Huťková, Kalistová, Danišková a Slosiarová.

Všetkým patrí poďakovanie za reprezentáciu katedry, fakulty, univerzity a Slovenska.

Vážení prítomní, na záver chcem poďakovať všetkým, ktorí sa pričinili o dobré meno katedry počas jej 55-ročnej histórie. Pre krátkosť času nie je možné spomenúť všetkých a všetky úspechy katedry. Zároveň chcem vyjadriť presvedčenie, že súčasný potenciál katedry v zostave **29 učiteľov a viac ako 850 študentov v dennej a externej forme štúdia vo všetkých troch stupňoch vysokoškolského štúdia** je predpokladom úspešného pokračovania katedry vo všetkých oblastiach činnosti v krátkej, ale aj vzdialenej budúcnosti.

ERUDITIO MORES FUTURUM

prof. PaedDr. Ivan Čillík, CSc.,
prof. PaedDr. Ľudmila Jančoková, CSc.,
doc. PaedDr. Nadežda Vladovičová, PhD.
KTVŠ FHV UMB
Foto: František Mereš

Športové akcie k 17. novembru 2012 na KTVŠ FHV UMB

Každý rok KTVŠ FHV UMB v spolupráci s MŠVVaŠ SR, SAUŠ a ŠK UMB organizuje športové akcie ku Dňu študentstva. Na konci roka 2012 sme zorganizovali športové podujatia, ktoré mali veľmi dobrú športovú aj kultúrno-spoločenskú úroveň. Uskutočnili sme športové akcie, ktorých sa zúčastnilo **420** študentov UMB.

Dátum	Športová akcia
14. 11. 2012 19.00 – 22.00 hod.	Maratón zumby – hala KTVŠ *(zodp. J. Palovičová)*
20. 11. 2012	Tenisový turnaj študentov *(zodp. J. Kremnický)*
22. 11. 2012 od 14.30 hod.	Volejbalový turnaj medziročníkový – hala KTVŠ *(zodp. M. Kučera)*
26. 11. 2012	Výmyky na hrazde – gymnastická telocvičňa *(zodp. J. Kremnický)*
27. 11. 2012	Basketbalový turnaj – hala KTVŠ *(zodp. A. Izáková)*
29. 11. 2012 od 14.30 hod.	Volejbalový turnaj UMB – hala KTVŠ *(zodp. J. Popelka)*
4. 12. 2012	Crossfit game – hala KTVŠ *(zodp. J. Kompán, M. Pupiš, J. Kremnický)*
5. 12. 2012	Plávanie – plaváreň KTVŠ *(zodp. M. Bence, P. Mandzák)*
12. 12. 2012	Beh po schodoch – internát UMB *(zodp. M. Pupiš, J. Kremnický, J. Kompán)*

Zumba maratón

Dňa 14. novembra 2012 sme uskutočnili športové podujatie Zumba maratón s finančnou spoluúčasťou MŠVVaŠ SR a SAUŠ, ktorého sa zúčastnilo 81 študentiek z FHV, FPV a EF UMB.

15 cvičeniek bolo vyžrebovaných a odmenených kozmetickými balíčkami, sladkosťami a ovocím. Zumbu precvičovala vynikajúca cvičiteľka Zorka Adamčáková, ktorá cvičí aj v rámci Športu pre všetkých na KTVŠ FHV UMB.

Rekordéry KTVŠ v počte výmykov na hrazde

Dňa 26. novembra 2012 sa v telocvični KTVŠ FHV UMB BB konala súťaž pre študentov FHV UMB v počte výmykov na hrazde. Pretekov sa zúčastnilo 32 mužov a 6 žien. Celý priebeh bol plynulý za výbornej podpory divákov (ostatných študentov). V mužskej kategórii sme videli najlepší výkon **Jozefa Viciana,** ktorý spravil **80 výmykov** na doskočnej hrazde a zaslúžene vyhral. V ženskej kategórii vyhrala **Annamária Hrvolová** s počtom **výmykov 111** na dosažnej hrazde (prekonala rekord 100 výmykov z roku 2011).

Crossfit indoor game UMB 2012

Crossfit si už našiel pevné miesto v harmonograme jesenných podujatí, čo potvrdila aj priama účasť 97 súťažiacich. Súťažilo sa v kategóriách muži, ženy a družstvá, ktorých celkovo bolo 22. Najmladší účastník mal 17 a najstarší 45 rokov. Víťazstvo v kategórii družstiev obhájili minuloroční víťazi – Krafčík, Babiar, Petráš, Zmoray. V kategórii mužov dominoval dnes už bývalý

doktorand KTVŠ FHV UMB Ján Krafčík. V hale bolo nielen množstvo divákov, ale aj viacero významných športovcov. V akcii mohli diváci vidieť 5. biatlonistu z OH v Turíne (Mareka Matiaška), ako zapisovateľku olympioničku Zuzanu Babiakovú. Podporiť akciu prišiel aj kondičný tréner hokejovej reprezentácie Roman Švantner. Okrem týchto zvučných mien v hale a na palubovke boli ďalší vrcholoví športovci, dokonca medailisti z majstrovstiev sveta a majstrovstiev Európy z rôznych oblastí športu. Akcia ukázala, že crossfit je správna cesta ako rozhýbať študentov. Veríme, že v krátkom čase sa opäť stretneme pri podobnej akcii pred rovnako fantastickou diváckou kulisou.

Basketbalový turnaj UMB

Dňa 5. decembra 2012 KTVŠ FHV UMB Banská Bystrica v spolupráci so SAUŠ a ŠK UMB BB usporiadali v telocvični FHV UMB, Tajovského ul. 40, v Banskej Bystrici „Basketbalový turnaj študentov UMB Banská Bystrica“. Turnaja sa zúčastnilo 73 študentov UMB, ktorí boli rozdelení do 10-tich tímov a do dvoch skupín. V skupinách sa hralo systémom každý s každým (20 zápasov) a zo skupín postúpili dva najlepšie tímy do semifinále a finále. Víťazným tímom sa stalo družstvo „NEVIEM“. ŠK UMB a SAUŠ zabezpečil pre tri víťazné tímy vecné ceny a malé občerstvenie. (Dr. Andrea Izáková, organizátorka turnaja).

Víťazné družstvo turnaja

Finalisti turnaja

Beh po schodoch

Dňa 12. decembra 2012 KTVŠ FHV UMB s SAKT a ŠK UMB organizovali súťaž pre študentov UMB v behu do schodov. Cieľom bolo čo najrýchlejšie vybehnúť na 10. poschodie študentského domova ŠD1. Súťaže sa zúčastnilo 47 mužov a 7 žien. V kategórii mužov skončil na 1. mieste **Dominik Lopúch** s časom 38,12 sek. a v kategórii žien **Barbora Bačová** s časom 51,22 sek.

PaedDr. Júlia Palovičová, PhD.
ŠPV ŠK UMB

Oznamujeme všetkým, ktorí by chceli prispieť do ďalšieho čísla Spravodajcu UMB, že príspevky môžu posielať elektronickou poštou na adresu simona.troiakova@umb.sk. Uzávierka príspevkov do ďalšieho čísla je 20. marca 2013. ***Redakčná rada***

Spravodajca Univerzity
Mateja Bela v Banskej Bystrici

Universitas
Matthiae Belii

Spravodajca Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici Universitas Matthiae Belii. Vydáva: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici. Adresa: Národná 12, 974 01 Banská Bystrica. IČO: 30232295. Registrácia MK SR: EV 1116/8. Vychádza ako dvojmesačník, okrem letných prázdnin. Redakčná rada: doc. PaedDr. Štefan Porubský, PhD. (predseda), Mgr. Simona Troiaková (výkonná redaktorka), PaedDr. Július Lomenčík, PhD. (jazykový redaktor, FHV), Monika Tomášiková (EF), PaedDr. Mária Rošteková, PhD. (FPVaMV), PaedDr. Miriam Spodniaková-Pfefferová, PhD. (FPV), doc. PhDr. Ingrid Emmerová, PhD. (PF), JUDr. Jana Muránska, PhD. (PrF). Za obsah príspevkov zodpovedajú autori. Grafická úprava a tlač: Miroslav Chladný, Tlačiareň BRATIA SABOVCI, spol. s r.o. Zvolen, http://www.printbs.sk. Fotografie: archív UMB. On-line verzia: www.umb.sk. **Nepredajné**

SLOVENSKÁ SPORITEĽŇA
Bližšie k vám

Sporte teraz s mimoriadnou prémiou.

A s kým bankujete vy?

Teraz je ten správny čas na sporenie! Založte si u nás sporenie a za váš mimoriadny vklad získajte prémiu.

www.slsp.sk sporotel: 0850 111 888